

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Основи психології. Основи педагогіки»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «221 Стоматологія»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

другого(магістерського) рівня вищої освіти

Курс I

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

Протокол від
“28” червня 2022 року № 11

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри

Голова

_____
(підпис) проф. Л. В. Фоміна
(ініціали, прізвище)

_____
(підпис) проф. О. Ю. Вовк
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Каліна Катерина Євгенівна, доцентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Шейко Анастасія Олександрівна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. псих. наук

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

4. Кохан Діана Миколаївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, докторка філософії 011 Освітні педагогічні науки

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

5. Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Проблеми підготовки високкваліфікованих спеціалістів; компаративний підхід та інновації в освітньому просторі

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iNe2JlgAAAAJ>

Контактний телефон +380976987751

Корпоративна пошта ku.kalina@knmu.edu.ua

Консультації: середа 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, п'ятниця 3:00–4:00PM у Google Meet:

<https://meet.google.com/dqa-saoi-crh>

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка, кандидатка педагогічних наук.

Педагогіка співробітництва, цифрова педагогіка.

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=WabnmpgAAAAJ&hl=uk&authuser=3>

Контактний телефон +380967000661

Консультації: понеділок 10.00 – 15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, онлайн консультації четвер 13.00 – 17.00.

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Шейко Анастасія Олександрівна, викладачка, кандидатка психологічних наук.

Психологія праці, практична психологія.

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=2cgH6u4AAAAJ>

Контактний телефон +30931813543

Консультації: середа 15.00 – 17.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, онлайн консультації четвер 13.00 – 17.00.

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Основи психології. Основи педагогіки» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія»

Опис освітнього компонента (анотація)

Даний освітній компонент «Основи психології. Основи педагогіки» є важливою складовою у системі гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти, виступає фундаментом побудови успішної взаємодії лікаря та пацієнта. Освітній компонент «Основи психології. Основи педагогіки» забезпечує формування психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; дає студентам уявлення про специфіку педагогічних проблем, знайомить із особливостями інноваційних освітніх процесів, характером педагогічної діяльності в цілому; закладає основи психолого-педагогічного мислення, формує уміння застосовувати знання з педагогіки та психології у майбутній професійній діяльності.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є основні психолого-педагогічні положення, теорії, концепції, категорії, закономірності розвитку та формування особистості.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Основи психології. Основи педагогіки» базується на вже отриманих здобувачами вищої освіти знаннях з соціології, філософії, історії, фізіології; закладає основи вивчення студентами вікової та педагогічної психології, психології спілкування, соціальної психології, а також ряду дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Пререквізити Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії та практики комунікацій, історії української та зарубіжної культури.

Постреквізити Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін та у процесі проходження практики.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=4487>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є оволодіння здобувачами вищої освіти теорією навчання, освіти та виховання, а також основними

психолого-педагогічними знаннями та здатністю використовувати їх на практиці

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Основи психології. Основи педагогіки» є навчити самостійно та конструктивно мислити, генерувати нові ідеї, висувати гіпотези; сформувати у студентів понятійний апарат психолого-педагогічної науки; дати основи педагогічних і психологічних знань про особистість – її діяльності, основні властивості та способи виховання; розкрити природу властивостей і явищ людської психіки, механізмів і закономірностей пам'яті, мислення, особливостей поведінки людини.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність бути критичним і самокритичним; здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові, предметні):

спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні; опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепо лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 14 Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 16 Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб

ПРН 18 Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, вміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: <u>221 Стоматологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 50	Освітній ступінь: <u>магістр</u> ОПП <u>Стоматологія</u>	Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		50 год.
Індивідуальні завдання: год.		
Вид підсумковою контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Предмет психології та її завдання	2	Вступна
2	Спілкування як феномен психології	2	Лекція-бесіда
3	Пам'ять	2	Лекція-дискусія
4	Предмет і задачі педагогіки.	2	Проблемна
5	Педагогічна майстерність	2	Лекція-презентація
Усього годин		10	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет психології та її завдання. Методи психології.	2	Круглий стіл	Опитування
2	Особистість та діяльність.	2	«Мозковий штурм»	Індивідуальні завдання
3	Увага. Відчуття. Сприймання.	2	Круглий стіл	Реферати
4	Пам'ять. Мислення. Уява.	2	Спаринг-партнерство	Реферати
5	Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля.	2	Дебати	Творчі завдання
6	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент, здібності, характер.	2	Імітаційна гра	Творчі завдання
7	Спілкування як соціально-психологічний феномен.	2	Дебати	Індивідуальні завдання
8	Предмет і задачі педагогіки.	2	Бесіда	Індивідуальні завдання
9	Дидактика. Технології в освітній сфері: різновиди, зміст, особливості.	2	«Мозковий штурм»	Творчі завдання
10	Сутність, зміст і структура виховання. Принципи та методи виховання.	2	Бесіда	Індивідуальні завдання
Усього годин		30		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------------	-----------------	-----------------	----------------

1	Предмет психології та її завдання. Методи психології	5	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Опитування
2	Особистість та діяльність.	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Індивідуальні завдання
3	Увага. Відчуття. Сприймання	5	Створення мультимедійної презентації	Виступ
4	Пам'ять. Мислення. Уява	5	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проєкту.	Реферати
5	Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля	5	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором)	Творчі завдання
6	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент, здібності, характер	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, розробка тестових завдань різної форми з дисципліни «Основи психології та педагогіки»	Творчі завдання
7	Спілкування як соціально	5	Опрацювання навчальної літератури,	Індивідуальні завдання

	психологічний феномен		складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	
8	Предмет і задачі педагогіки. Розвиток особистості як педагогічна проблема.	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів.	Індивідуальні завдання
9	Дидактика. Технології в освітній сфері: різновиди, зміст, особливості.	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання	Творчі завдання
10	Сутність, зміст і структура виховання. Принципи та методи виховання	5	Створення мультимедійної презентації (тема за вибором)	Творчі завдання
	Усього годин	50		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, метод «фішбоун», міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; метод портфоліо; самоконтроль; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Визначення психології, її завдання та предмет вивчення.
2. Основні форми прояву психіки та їхній взаємозв'язок (психічні процеси, психічні стани, психічні властивості).
3. Галузі психології.
4. Місце психології в системі наук.
5. Основні напрямки в сучасній психології.
6. Класифікація методів психології.
7. Метод спостереження та його види.
8. Експеримент, види експерименту.
9. Бесіда, опитування, інтерв'ю.
10. Діагностичні методи: тести та їх види.
11. Поняття про особистість та її структура.

12. Міжособистісні стосунки в групі.
13. Види, функції та способи спілкування.
14. Стили спілкування.
15. Вербальні засоби спілкування.
16. Невербальні засоби спілкування.
17. Види ділової комунікації.
18. Відчуття. Види відчуттів.
19. Сприймання. Види сприймання.
20. Уява. Види уяви.
21. Увага. Види уваги.
22. Мислення. Класифікація видів мислення.
23. Емоції. Класифікація емоцій.
24. Поняття про волю. Взаємозв'язок мотивів і волі.
25. Поняття про темперамент. Типи темпераменту.
26. Поняття про характер. Структура характеру.
27. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.
28. Обдарованість. Талант. Геніальність.
29. Умови розвитку здібностей: активність, навчання і виховання.
30. Комунікативний вплив.
31. Комунікативні бар'єри.
32. Конфліктне спілкування.
33. Спілкування і манери поведінки лікаря.
34. Генеза терміну «педагогіка».
35. Етапи розвитку педагогічної науки.
36. Галузі педагогічної науки.
37. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками.
38. Я. А. Коменський та його роль в становленні педагогіки як науки.
39. Ознаки процесу навчання.
40. Основні категорії дидактики.
41. Принципи навчання.
42. Класифікація методів навчання.
43. Форми організації навчання у ЗВО: загальна характеристика.
44. Види лекцій.
45. Практичне, семінарське та лабораторне заняття: загальна характеристика.
46. Види навчання: загальна характеристика.
47. Традиційна освіта: загальна характеристика.
48. Проблемне навчання: загальна характеристика.
49. Технологія змішаного навчання: основні ідеї, принципи та правила реалізації.
50. Сутність процесу виховання.
51. Складові частини виховання.

52. Принципи процесу виховання.
53. Методи виховання: загальна характеристика.
54. Я.А. Коменський про щаблі освіти. Вікова періодизація і система шкіл.
55. Система навчання та виховання К.Д. Ушинського.
56. Система виховання А.С. Макаренка.
57. Вчення А.С. Макаренка про колектив.
58. Види батьківського авторитету за А.С. Макаренком.
59. Система навчання та виховання В.О. Сухомлинського.
60. Основні ідеї педагогіки співробітництва.
61. Педагогічне спілкування: його види, загальна характеристика.
62. Ознаки гарної мови педагога.
63. Гуманна педагогіка Ш. Амонашвілі.
64. Класифікація методів навчання.
65. Стили педагогічного спілкування

3.3. Контрольні питання

1. Дайте визначенням категоріальному апарату психології.
2. Розкрити поняття особистість, індивід у психологічній науці.
3. Охарактеризувати поняття та основні вимоги самостійної роботи.
4. Охарактеризувати зміст, функції педагогічної діяльності.
5. Проаналізувати стилі педагогічної діяльності.
6. Розкрити рівні продуктивності педагогічної діяльності.
7. Розкрити структуру педагогічної діяльності.
8. Охарактеризувати один з нижченаведених методів: “конкретних ситуацій”, тренування чуттєвості, метод інциденту, “мозкова атака”, ділові ігри, метод “занурення”, програмоване навчання, проблемне навчання) (За вибором).
9. Які якості характеру притаманні екстраверту? Інтроверту? В чому і в якій мірі вони виявляються в даній особі? Як виявляються ці якості в повсякденному спілкуванні, в навчанні, майбутній професійній діяльності, сімейному житті?
10. Які якості характеру виявляє емоційно стабільна людина? емоційно нестабільна? В чому і в якій мірі це притаманно конкретній особі (Вам)? Як виявляються ці якості в повсякденному спілкуванні, в навчанні, в майбутній професійній діяльності?

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Написання есе щодо практичного застосування теоретичних знань, умінь і навичок, отриманих у ході вивчення навчальної дисципліни «Основи психології. Основи педагогіки» у професії лікаря-стоматолога.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання: https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього

професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Загальна педагогіка : навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін. Харків, 2020. 150 с.
2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
3. Основи сучасної педагогіки: монографія / Дмитренко Т.О., Ярецько К.В., Нагаєв В.М., Колбіна Т.В. та ін. Херсон: вид-во ПП Вишемирський В.С., 2016. 462 с.

4. Савчин М. Загальна психологія. 2020. 344 с.
5. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К, 2019. 563 с.
6. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School 1 : monograph / edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. – Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. – 674 p.

Допоміжна

1. Логвиненко Т. Понятійно-термінологічний словник із корекційної педагогіки / Тетяна Логвиненко, Леся Смеречак. – Дрогобич, 2016. – 164 с.
2. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. – К.: «Каравела», 2017. – 316 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. **Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE**
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=4487>
-

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf